

mindste staaer det for mig saaledes — gjøre den Manøver at staae om og indføre Absolutismen, og da vil den maaffee sig: Rigsdagen har nu 3 Gange vedtaget, at disse Grundlovsforandringer skulle skee, og da det nu er absolut nødvendigt at rette sig efter de (for mig rigtignot mærkelige) Forhandlinger deels med Preussen deels med Østerrig — som jeg her holder i min Haand — ifølge hvilke det af disse Magter forlanges, at hine gamle snaffesalige Institutioner, Stænderne, skulle kaldes tillive i Hertugdømmerne, og at den frie Valglov for Kongeriget Danmark ikke maa være gjældende for Hertugdømmerne i den Fællesforfatning, man agter at indføre, saa, siger Regjeringen, er det umuligt for os paa anden Maade at gjøre det, og dermed Basta! Det, der er udførelst, skal staae, og Rigsdagen maa finde sig deri. Jeg veed tilforlædlig ikke rettere, end at vi vilde blive behandlede saaledes, naar vi i dette Dieblik vise os saa svage at gaae ind paa at indrømme disse Forandringer i Grundloven. Jeg for mit Bedkommende agter nu ikke at gjøre det, da det er min faste og fulde Overbeviisning, at i det Dieblik, vi eller rettere Rigsdagens Majoritet gaae ind derpaa og saaledes nu vedtage Sagen tredje Gang, da er Danmarks Grundlov ikke mere til. Jeg skal derfor afgive et bestemt Nei nu som tidligere.

Bloch: Jeg skal kun tillade mig en kort Udtalelse angaaende den foreliggende vigtige Sag, ikke fordi jeg troer, at en Udtalelse fra min Side vil have nogen Indflydelse paa Sagens Udfald, men fordi jeg for mit Bedkommende har ønsket at gjøre Rede for min Betragtning af dens Stilling. Jeg seer ikke rettere, end at man ved nu at modsætte sig denne Sags lette og hurtige Fremme i det Spor, som de 2 foregaaende Rigsdage have anvist, vilde modsætte sig et almindeligt Folkeønske i Danmark og slippe den Forudsætning, hvorunder vi ere valgte til Rigsdagen. Det synes ikke at kunne undgaae Nogens Opmærksomhed, at ethvert almindeligt Valg til Rigsdagen siden den kongelige Kundgjørelse af 28de Januar 1852 er skeet under den Forudsætning, at en Fællesforfatning

skulde vi have, hvad enten man saa fandt det ønskeligt eller ikke, og at ogsaa Rigsdagen hidtil, om end tildeels med et tungt Hjerte, er gaaet ind paa denne Forudsætning. So flere Banskelligheder der i det forløbne Triennium stillede sig iveten for en saadan Løsning af denne Opgave, desto stærkere blev Folkets Ønske efter dog engang at see en lykkelig Ende paa denne forviklede Sag, for saa at kunne vinde Tid og Ro til at fuldføre den noget standfede Udvikling af de indre Samfundsforhold i Kongeriget. Jeg troer, at dette Ønske er saa stærkt, at Ingen, som forud havde erklæret at vilde modsætte sig Fællesforfatningens Indførelse, denne Gang vilde være bleven valgt til Rigsdagen.

Skulde det herimod blive bemærket, at Fællesforfatningsloven, der nu er offentliggjort, dengang ikke var det, og at Folket, der selsølgelig ikke kan vilde gaae ind paa en hvilken som helst Forfatning, levede i det Haab, at den vilde blive mere tilfredsstillende, end den er bleven; saa skal jeg ikke her indlade mig paa en Undersøgelse af, hvorvidt Forfatningsloven er tilfredsstillende eller ikke, men kun hertil svare, at dette Hensyn ikke er berettiget ved Behandlingen af nærværende Sag, hvorved det kun gjælder om endelig at vedtage den Indskrænkning af Danmarks Riges Grundlov, der er den nødvendige Betingelse for en lovlig Indførelse af en Fællesforfatning, hvorpaa den nærværende Rigsdag i Samstemning med de tvende foregaaende mener at kunne gaae ind. Paa et senere Stadium vil der derimod med al Ret og Føie blive Spørgsmaal om, hvorvidt den da til Rigsdagens Overveielse foreliggende Forfatningslov er i den Grad tilfredsstillende, at dette Thing for sit Bedkommende kan beslutte, at den i Forventningstiden vedtagne Indskrænkning af Grundloven strax skal træde i Kraft, og saaledes give det fornødne Samtykke til den paa gjældende Forfatningslovs Indførelse, en Beslutning, som da vil kunne tages med større Frihed, medens det synes indlysende, at man, ved nu at reise Modstand, vilde træde op mod det danske Folks Ønske og Forventning, og unddrage sig den Forudsætning, hvorunder vi bestinde os her.